

Az előfizetési ára:

Egész évre . . . . . 5 frt — kr.
Fél évre . . . . . 2 „ 50
Negyed évre . . . . . 1 „ 25

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Éves 4 forint, félre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizethetni és egész példányokat venni lehet a kiadóhivatalban, **TRAUB B. és Társa, VALENTIN Károly, BOHM M., LUZSOWS L., WEIDINGER N.** (Domjan I.) üzletében és a fűdohánytözsdeben.

Hirdetések:

mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyitásterben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:

Barek J. és társa Erfurthban, Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban, Daube G. L., Knoll Ignac Frankfurtban, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf Bacs.

Magyarországon:

Eckstein Bernát Goldberger A. V. Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá”-ja Budapestben.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utcaiban levő hirdetések felvételi irodája Pécsen.

Kéziratok

a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem a latnak vissza.

Az új év közgyűlései.

⊙ Közgyűlés közgyűlést ér; a közművelődési, jótékonyági egyletek, a pénzintézetek, a különböző társulatok sietnek beszámolni működésükről, vagy alapszabályaik követelménye szerint megadják a választásokat. Egy vidéki városban alig van érdekesebb, figyelemre méltóbb mozzanata a közéletnek, mint épen a közgyűlések és választások; sok és fontos körülményt tárnak fel azok s úgy anyagi, mint szellemi tevékenységünk hű képét tükrözik vissza.

Bár előzetesen mindenkor értesítettük olvasóinkat a mozgalmakról s nem egy irányban kifejtettük az egyes egyletek célját és törekvéseit, a választások eredményéről pedig beszámolt hírvonatuink, mégis okszerűnek találjuk, hogy az egyes, kiválóbb jelentőségű egyesületek közgyűléseiről külön is megemlékezzünk s mintegy bírálat alá vegyük az általuk akár az évi jelentésekben, akár a választásokban mutatkozó irányelveket.

Legkiválóbb érdekltséget keltett a kereskedelmi és iparkamara beltárgyjainak választása. Mozgalmas választás volt ez, bár az érdekltség csakis az utolsó napokban fejlődött ki. Hogy e fontos intézmény nagyobb s intenzívebb érdekltséget keltett kereskedőink és iparosaink körében, mindenesetre örvenletes jelenség és semmi esetre sem oszthatjuk azok felfogását, kik e téren minden reformot, minden újítást perhorreskálnak és féltékenyen óvakodnak attól, hogy a kamarába új elemek és így talán újabb pezsgőbb élet kerüljenek be. A kamara, igaz, eddig is méltóan megfelelt a várakozásnak, de tagadhatalan az, hogy csak nagy hosszan tudott a kezdet nehézségein túlesni s önálló, nagyobb jelentőségű tevékenységet alig fejtett ki; már pedig a jó rend és szabatos működés nem érdem, csak kötelesség; a kamara nem lehet pusztán az illető szakminiszter közvetítő, vagy posta-intézete. A kamarától kereskedelmi és ipari érdekeinknek nemcsak hathatós felkarolását kell várunk, hanem tekintélyes szöszölőjét felfelé is benne kell felismernünk, már pedig e célból azt az önállóságot, kezdeményezést és a fennlevő bajoknak minden irányban felismerését, mely a tekintélyhez szükséges, az eddigi működésben csak részben találhattuk fel. Az átmeneti stádiumnak vége és épen azért a jelen kívánalmaknak megfelelő táglkörű, magas irányu és mindenestre programmszerű működést várunk, vagy, hogy példával éljünk, a rendeletek pontos

összeállítása s gyűjtése szükséges dolog ugyan, de nagyobb szabású felfogást szükségképpen épen nem árul el. A kamara működésének mindenhol irányítója a titkár; a mi kamaránk titkárában meg van az erő, a tehetség, a szorgalom, mely szép sajtóságok — meg vagyunk arról győződve — a most kezdődő ciklusban megújítva, teljesebben érvényesülni fognak.

Ha a választások egyesekre nézve kellemtelen meglepetést is szűltek, általánosságban véve a névsor magába öleli kereskedelmünk és iparunk notabilitásait és így a kívánalomnak megfelel; viszonyainkhoz mérten és a mostani időben igényelhető szakképzettséghez képest pedig az eredmény nagyon is kielégítő, ha — a mint illik és kell — eltekintünk bizonyos személyi, vagy más elég szűkebb érdekektől. A választás feletti sajnálkozásnak csak akkor lenne helye, ha az új kormányzat nem állaná meg helyét; ámdé őszinte, jóakaratu, ügybuzgó és minden személyes ambíciót félretevő működés mellett ettől félni nem lehet; az említett nagyobb szabású, elvek szerinti működésben pedig épen nem értjük az erőt és tehetséget túli szárnyalást. Midőn tehát reformokat várunk és az erő intenzívebb kifejtését óhajtuk, nem személyi változásokra célunk — erre szükség nincs, — de igenis a minden irányban öntudatosabb tevékenységet vettük számításba.

A nemzeti kaszinó ugyancsak a múlt vasárnap tartotta tisztújító közgyűlést; a háromszáznál több, a város és megye intelligenciájának java részét nélkülül magában foglaló tagok számából tizenketten jelentek meg. E teljes közönység- és részvételtségnek kettős oka van: az egyik az, hogy a kaszinók, melyek alakulásuk idejében és nagy időn át úgy politikai, mint ársadalmi szempontokból nélkülözhetetlenek s úgy szólván egyedül menekvés, vagy szórakozási helyek voltak, ma már ósdi szervezetiknél fogva túlélték magukat s jelen állapotukban fenn nem tarthatók; a másik ok, hogy kaszinóknak a gyökeres átalakítást igénylő reformoknál utják vágják a fennforgó különös viszonyok és így minden érdekltséget egyenesen kizárnak.

A kaszinó tagjait manapság egyetlen-egy bál s néhány táncestély tartja össze; nagyobb tevékenységet a kulturális téren nem fejthet ki, az ugynevezett klub-élet régen megszűnt, helyiségeit rendszerint alig látogatja harminc tag; az évi jelentés terhes adatokat tár fel a pénzügyi helyzetről, mert a költségvetés

a folyó évre közel 3000 frt fedezetlen hiányt tüntet fel, mely azonban nem anyagi zavarból ered, hanem főleg a tagdíjak rendetlen bevételeiből, illetőleg be nem vételéből s részben a túlköltségekből; mert ha a tagdíjak pontosan befolyának, mi egy ily intelligens és kényelmet, szórakozást igénylő tagokból álló testületnél csak megvárható; és ha a takarékosság elvei jobban alkalmaztatnak, a kaszinó pénzügyi állapota teljesen rendezett és szabatos lesz.

Ne értsen félre olvasónk, ha ezen, némileg bensőknek tetsző házi bajokra kiterjeszkedünk; de a pécsi nemzeti kaszinó, mely két év múlva ötven éves fennállását ünneplheti, multjánál és hivatásánál fogva közérdeket képez. Örömmel értesülünk a kaszinó folytatólagosan tartott közgyűlésének azon határozatáról, hogy pénzügyeinek rendezése, az alapszabályok módosítása, tevékenységének nagyobb kifejtése céljából beható és gyökeres reformokat léptet életbe, mert jelen szervezetében az egyesület soká nem volna fenntartható.

Az ügyvédi kamara tisztújító közgyűlésénél, bár jelentékeny személyváltozások nem előztek, a szokottnál nagyobb, sőt már dicséretet is érdemlő érdekltség mutatkozott; de más jelek is azt mutatják, hogy az ügyvédi kar megunta önmaga az eddigi téspelest és tétlenséget, melynek veszélyességét nem rég egy cikkünkben eléggé feltűntettük. Kívánatos lenne, ha az összetartás nem csak társadalmi irányban mutatkoznék, hanem a kar érdekei és a tudományos művelődés szempontjából is hathatós tevékenységre és meleg érdekltségre számíthatnánk.

Midőn ezuttali szemléket befejeznők, a társadalom összes erőit nagyobb és fokozottabb munkálkodásra buzdítani elengedhetetlen kötelességünknek tartjuk, mert az állam jelen nehézkességében csakis egészséges társadalmi viszonyok adhatják meg azt a varázsszert, mely a fokozatos terhek alatt kimerülő háza elhasznált erőinek pótlására képes és nem a legrozsásabb viszonyaink között feltétlenül szükséges.

A budget-vita.

A politikai világ el lehetett készülve arra, hogy a képviselőháznak ez idei budget-vitája a szokottnál élénkebb lesz, a szokottnál élesebb fegyverekkel és párttaktikai fortélyos támadásokkal fog vitatni. Természetes, mert ha valamikor, úgy az ez évi budget-tárgyalás alkalmából van „aratása” az ellenzéknek.

Kétségtelen ugyanis, hogy az ország pénzügyi helyzete a megelőző évekhez viszonyítva rosszabbult és kétségtelen, hogy a deficitek tömkelegéből kivergődni sehozy sem tudunk.

De kétségtelen az is, hogy az ország pénzügyi helyzete minden komoly és számba vehető ember előtt egyrészt nem olyan kedvezőtlen és annál kevésbé kétségbe ejtő, mint a milyennek a sötét színekkel és nagy számokkal festő ellenzék feltűnteti és másrészt kétségbevonhatatlanul jobb, kedvezőbb, mint a milyen volt akkor, mikor 1875. év tavaszán a fuzionális kormány azt a leszerelt Deák-párttól örökségképpen átvette.

Hogy nem olyan kedvezőtlen az ország pénzügyi helyzete, mint azt az ellenzék feltűnteti, elég ennek bizonyításul felhozni egyedül azt, hogy az ellenzék, mint saját maga hivatása iránt elvakított és elfogott párt, az ország helyzetének ismertetésénél csupán csak az ország adósságait, tehát csupán csak az árnyoldalát világítja meg és elég lelkiismeretlen figyelemre sem méltatni azon ellenértéket, mely az adósságok erejéig tett befektetések folytán az ország pozitív hasznára lett és az ország pozitív vagyonát képezi.

Es e tekintetben mi nem csupán csak a dologi javakban kifejezett értéket értjük, hanem értjük a befektetések azon megbecsülhetetlen részét is, mely a kulturális, igazságszolgáltatási, közbiztonsági, közlekedési érdekek előmozdítására és fejlesztésére fordított költségekben birja kifejezését és a mely — ultima analisi — az adóképeségnek emelésére vonatkozó hatásban csak azok által hagyatik figyelmen kívül, kik vagy minden áron ellenzéknek, vagy tudva valótlan dolgokkal a tudatlanokat ámtítani akarják.

De feltéve azt, hogy csakugyan olyan rossz az ország pénzügyi helyzete, a mint azt az ellenzék hirdeti, akkor legelső kötelessége volna megjelölni azt az utat is, melyen haladva a mostani kedvezőtlen helyzetből kibátokálni lehetessen. Azon számtalan szor hangoztatott érv, hogy az ellenzék nem tartozik programot adni addig, míg kisebbségben van, mert különben annak teszi ki magát, hogy eszmét mások rosszul és helytelenül fogják érvényesíteni: olyan érv, mely értékkel bírhat egy debatteur előtt, egy kaszinóban folytatott vita esetében, de a melynek az ország házában olyan körülmények között való hangsúlyozása, mikor sötétebbnél-sötétebb színekkel festik az ország pénzügyi helyzetét, legszelidebben szólva könnyelműség.

Mert vagy igaz az, hogy az ország pénzügyi helyzete olyan rossz állapotban van, a miat az ellenzék festi és az ő meggyőződése szerint a mostani kormány azon segíteni nem tud, akkor az ország ilyen veszélyes helyzetében semmiféle pártzempont, semmiféle párt-taktika nem lehet eléggé fontos arra nézve, hogy ilyen eszmenélküli kormányfnyal és többséggel nem képes beszerezni gőzgépet, vagy annak felállításához nincs elég nagy terület.

A gőzerő mellé újabb időben a villamos erő lépett. Ez a gőz erejét minden tekintetben pótolja; kezelése pedig sokkal egyszerűbb, kényelmesebb s így ipari célokra sokkal előnyösebb; kivált mivel főképp nagy mennyiségben előállítva olcsó is. Egyik megbecsülhetetlen tulajdonsága az, hogy igen kis részekre osztható s a legegyszerűbb módon bárhová elvezethető. A villamos erő felhasználása alatt nem mást, mint az „erőátvitelt” kell értenünk, mely immár teljesen meg van oldva. A villamos erő tehát iparunk számára ön ént kinálkozik. Ennek Pécs városában való meghonosítása által nem csak meglevő iparunk lehetne nagyot lendíteni, de sőt új iparágakat teremthetne e bámulatos erő.

Az egészről kell képet nyernünk, ha az erőátvitel mibenlétét szemügyre vesszük. Városunk területén, arra alkalmas ponton, a szükséghez mert erejű gőzgépet állították fel, mely a szükséges számú villantermelő-gép hajtása által nagy mennyiségű villamosságot hozna létre; e villamosság rész-sodronyokon bárhová elvezethető. A gőz gép, a gőz nagy mennyiségben való felhasználása az olcsó tüzelő anyag mellett aránylag igen jutányos hajtóerő s így a villamos erő előállításra olcsó leend. A vezeték pedig, melynek nem kell 5 milliméternél vastagabbnak lennie, nagyobb költséget, mint a távirdavezeték építése, nem okoz. A fönvonalból ugynevezett transformator utján ágaznak ki a mellékvonalak, a melyek az egyes előfizetőkhez viszik a villamos erőt. Tetszés szerinti nagyságu erőre lehet előfizetni, melyet aztán ki-ki akár hajtó erő gyanánt, akár pedig világítási célokra használhat. Egy „Voltaméter” pontosan feljegyzi a tényleges fogyasztást s az előfizető csak is a fogyasztott erő árát fizeti meg. Ha valaki nem dolgoztat, vagy nem világít, tehát nem fogyaszt, nem fizet semmit. Ebből már látható, hogy a villamos

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Szászország.

Azt kérded: melyik a Legkedvesb virágom? Szerény kis virág az, A kis szászországot Legszebbnek találom.

Halvány rózsza színe, Kerek kis formája, Nagymotondó nevét Tán valaki gyömből Pazarolta rája.

Azt kérded ügyebár, Mért lett a kedvencem? A sok szép virág közt Szébbet, állatsbat Miért nem kerestem?

Nagy oka van ennek, Szívembe van résvé: Ez a kis szászország Első szerelmének Eggyetlen emléke.

Pécs város művelt közönségéhez!

Pécs mint iparos, mint kereskedő város egykor nagy vidék gőcpontja volt. Piacát távol vidékek lakói népesítették; pécsi iparos, pécsi kereskedő látta el iparcikkkel és kulturterményekkel nemcsak egész Baranyát, hanem Tolna- és Somogy megyék és Szlavonia nagy részét is. Így emelkedett Pécs kereskedelme s ezzel együtt polgárainak vagyonosodása és jóléte.

Pécs városát az ipar és kereskedetem tette tekintélyessé a multban s egyedül iparának tovább fejlesztése, kereskedelmének élénkítése az egyedüli kulcs egy jobb jövőhöz. Csak hogy iparunk és kereskedelmünk egykori virágzását előnyös geográfiai helyzetünknek köszönhetjük. A hajdai közlekedés primitív volta, veszélyessége és lassu nehézkessége annak védelmül szolgált s a pécsi szorgalmas kezek munkáját megvédté a külső versenytől.

Igen ám! De a modern közlekedési eszközök fejlődése, a vasutak gyors és biztos közlekedése megnéhezíté versenyképességüket; sőt a pécsi ipar terménye a nagy-gyárak produktumaival nem állhatja többé meg a küzdelmet; kényszerűt hátrálni s piacát az idegeneknek átengedni. Sőt még a közvetítő kereskedés előnyeit is elvesztettük, mivel szomszédágunkban mindenütt kisebb-nagyobb kereskedelmi központok fejlődtek ki, melyek nem Pécsről, hanem Bécstől, Triesztből, Brunnból stb. tehát közvetítés nélkül fedezik szükségleteiket.

Piacunk tehát hanyatlott, iparunk nem izmosodott, egyes ágak stagnálnak, a polgárság nem vagyonosodik s jólét helyett a gond és szegénység úti fel sátrait ott, hol hajdanta a munka szép házakat épített s élénk várost emelt.

„De hát miért nem törekszik a pécsi iparos cikkét ép oly olcsón előállítani, mint az idegen?” halljuk uton-utfélen tanács gyanánt is, kérdés gyanánt

is boldogtól, boldogtalantól egyaránt. — Főleg azok hangoztatják ezt, kik a nyugot államait beutazták és az ipar s kereskedés győpontjain látták a műveltség alkotásait. Pedig épen a külföldön utazóktól várható meg, hogy tapasztalataikat hazájuk, polgártársaik javára értékesítsék s e szomorú jelenségek okait lürkészségek; továbbá, hogy ne csak azt közöljék, hogy milyen nagy dolgokat láttak a külföldön, hanem fejtegetssék azt is; mely uton jutott a külföld oda, a hol áll és miért szűnődünk mi a visszamaradás kátyúiban?!

A külföldi ipart a gőz hatalmas ereje táplálja; másrészt pedig ott a gazdag uraságok, az előkelő körök, a magas klerus kötelességerzetből támogatják polgártársaik munkáját. Minálunk ez — fájdalom — másként van. A pécsi iparos két keze gyenge erejére van utalva s a nagy fogyasztók által mellozve, kénytelen a léteru küzdelmet vívni. Ha ezt tudjuk, akkor igaztalanlank kell nyilvánítanunk azon követelést, hogy a mi iparosaink épen úgy dolgozzanak, mint a külföldi gyáripár. Hiszen az emberi kéz csak nem versenyezhet a gőz óriási erejével?!

De élünk kell! Tehát küzdenünk s egy jobb jövőben is bízunk kell! Jogunk van reményelni, de csak úgy, ha kötelességünknek tartjuk azon munkálkodni, hogy Pécs ismét az iparos és kereskedő városok sorába lépve virágozzék, gyarapodjék, népe vagyonosodjék! Bőviden mondva: a pécsi iparunk lendületet kell adnunk s az elvesztett piacokat vissza kell hódítanunk.

Ezt csak úgy tehetjük, ha iparosainknak módot nyújtunk a versenyképességre. E mód pedig abban áll, hogy iparosaink munka- és termelőképességét olcsó munkaerő nyújtásával fejlesszük.

Itt kinálkozik első sorban köszönünk utján a gőz. Azonban épen itt a bökkenő. Legtöbb iparosunk

szemben az ellenék elhallgassa országmető tervei és hagyja pusztulni az országot csak azért, mert a párt-taktika azt kívánja, hogy most ne mondja ki eszméit; hiszen ez több volna hazafiatalaságnál, mert azon egyesek, vagy pártok, kik ezt tennék, jobban gyűlölnék ellenfelüket, mint szeretnék hazájukat; — vagy pedig nem igaz az, hogy az ország az ellenék által festett pénzügyi helyzetben van és akkor micsoda nem indító ok lehet az, mely őt azon fellépésében vezeti, mikor tudja, hogy a pénzügyi helyzetnek az ő módja szerint való leírása bent az országban alapítatlanul igazotottságot okoz, kiint, a külföldön pedig éppen azt rontja legjobban, a mire ilyenkor az országnak legnagyobb szüksége van, t. i. rontja az ország hitelét.

Mi azt hisszük tehát, hogy épen az a körülmény, hogy az ellenék és annak vezére: Apponyi Albert gróf oly szívósan iparkodik a pénzügyi programtalansághoz, egyik bizonyíték arra nézve, hogy pénzügyi helyzetünk még sem olyan kedvezőtlen, hogy abból az országot csak az ellenék tudná kivetelni, mert különben egy Apponyi hazafiságával megegyezhetetlen volna országmető terveinek elhallgatása.

Mennyivel tisztább és mennyivel őszintébb ezzel szemben a kormány magatartása. Bevallja, hogy a pénzügyi helyzet rosszatbult, bevallja, hogy a pénzügyi helyzet komoly és határozottan kimondja, hogy pénzügyeink rendezhetősége igen gyökeres eszközöket vagyunk kénytelenek igénybe venni. Sőt ezzel még nem is elégszük meg, hanem a helyzet komolyságához képest megjelöli az utat is, melyet követni fog és a melyet követnünk kell, hogy a zavarból kibontakozunk. Ott van első sorban a pénzügyminiszter által előterjesztett — igaz, hogy bizonyos előfeltételhez kötött — nagyszerű konvertálási terv, mely szerint körülbelül 400 milliónyi hosszabb-rövidebb lejáratu terhesebb adósságunk hosszabb lejáratu és kisebb kamatu olyan adósságra lesz átváltotva, mely mellett mégis már a következő évtől 10 és 1/2 milliónyi kedvezőbb budget-eredményt fogunk elérni.

Ott van a kormány azon további terve, hogy a fogyasztási adók jobban használhatassanak ki; ott van annak határozott hangsúlyozása, hogy minden nagyobb befektetéstől, mely ugyan jó volna, de a legközelebbi jövőben nem okvetlen szükséges, következetesen tartózkodni fogunk. — De ott van végül azon komoly kijelentés is, hogy, ha szükséges lesz, még bizonyos adóemeléssel is fog folyamodni a kormány akkor, a mikor a remélhető kedvezőbb gazdasági viszonyok mellett az adóképesességünk bizonyosnál beállandó emelkedése folytán azt keresztülvihetőnek fogja találni.

A kormány programja nem nyújt ugyan valami rózsás kilátásokat, de mégis reményt ad a lassu kibontakozásra, a mi mindenesetre több, mint az ellenék pusztá negációja.

Vidéki hangok a pécsiek egyházi dolgában.

„Quisquis agis, prudenter agas et respice finem“

A szellemi kötelek, mely minket vidékieket Pécshez, egyházmegyénk központjához és főpásztorunk székhelyéhez lüz — továbbá azon körülmény, hogy mi is szerencsésekk voltunk több évet Pécsen töltve, mely idő alatt bő alkalmunk volt a lakosság hitéletével, szokásaival és nyelvével megismerkedni, végre azon körülmény, hogy magunk is már évek óta töltünk kitéheltő buzgósággal iparkodunk idegen ajku híveinket megmagyarosítani és szerény fáradozásainkat, hála Istennek, eddigelé meglehetősen siker koronázta is — minde körülmények, mondom, feljogosítanak és felhataloznak bennünket, hogy a pécsiek ama napirenden levő kérdéséhez, vajjon a pécsi nem magyar ajku lakosság megmagyarosítása érdekében ész- és cselekvés volna-e a pécs-belvárosi templomban a német nyelvnek, a budai külvárosban a horvát nyelvnek az isteni tisztelet sorrendjéből

üzem miért jutányosabb és kényelmesebb, mint a gőz. Ha gőzépünk van, ez nemcsak akkor kerül költségbe, mikor dolgozik, hanem mivel a tüzet folytonosan ápolniunk kell, akkor is, mikor a munka szünetel. Könnyebb megítélhetőség végett íme egy példa. A főutca egyik épületében műhely nyitattak, mondjuk: egy lakatos műhely, melyet a tulajdonos, ha versenyképes munkát akar végeztetni, segédgépekkel kénytelen felszerelni. Ha munkagépeit gőzrel kívánja hajtani, az engedély megszerzésén kívül tetemes pénzösszeget van szüksége a gőzkazán és gőzgép felállításához, nem is számítva a fenntartási, javítási és egyéb folyó kiadásokat és a kezelés kellemetlenégeit. Mindezen okoknál fogva iparosaink nagy része nem is képes üzletét gőzrel berendezni s így a haladás, a verseny terére nem is léphet. A villamos erőátvitel életleptetése esetén azonban a szabó, a cipész, a varróépgyűző tőrekedni fog varrógépjét a villamos erő segítségével gyors működésbe hozni, mint a lakatos furóját, kalapácsát, eszterga-padját, vagy az asztalos gyalu- és fűrész-gépjét. Villamos erővel az illető kisiparos nemcsak egészségét kíméli, hanem munkacímerejét és képességét magától érthetően hasonlíthatatlanul fekozza. Városunk némely iparágát, jelesen a szővípart ugyiszlóval nem is ismeri. A villamos erő ezt is és sok más iparágat fog életre hozni, melyek mind megannyi forrása lesznek a népvagyonosodásnak s mind megannyi eszközök arra, hogy Pécs kereskedelme régi piacát visszahódítsa.

De valamint hajtásra, úgy világítási célra is használható a villamos erő. Az előfeszített egy emeltyűk által a villamos áramot a lámpákhoz vezetheti s legottan nyugodt, a szemet nem sértő fény lóval szét a teremben, szobában, vagy műhelyben. Világítási célokra különösen alkalmas a villamos erő már csak olcsó áránál fogva is. Egy 16 gyertyafényű Edison-féle izzó lámpa táplálása óránként két krajcárba kerül. Motorikus (hajtó) erő gyanánt pedig egy lóerő legfeljebb 16 krba jön. Az árák kiszámításánál a legdrágább üzem-viszonyok vétettek alapul, tehát az a legolcsóbb, ha a vállalat

való teljes kiküszöböltetése, mi vidékiek is hozzájáruljunk és az ügyre vonatkozólag szerény véleményünket nyilvánítsuk.

Hazánkban néhány év óta a kor egyik jelszava: a magyarosítás. A magyarosítás eszméjének lehető gyors megvalósítását nálunk nagyfontosságú okok és érdekek sürgetőleg kívánják és azért mi a legőszintébb hazafiai örömmel szoktunk üdvözölni minden oly törekvést, mely hazánkban a magyar nemzetet barátságos viszonyban élő idegen ajku állampolgárok megmagyarosítását célozza; de ez örömmel mellett soha egy percre sem ingott meg bennünk a tapasztalás által is csaknem minden n.p. igazolt abbéli erős meggyőződésünk, hogy e kétségkívül nemestörékvésünkben a cél elérésére alkalmasnak látszó módok és eszközök megválasztásánál még ezen idegen ajku jobáratáinkkal szemben is rendkívül óvatossáknak és körültekintőknek kell lennünk, ha nem akarjuk, hogy a célt, melyet elérni óhajtunk, a módoknak és eszközöknek akár hüség, akár túlbuzgóság okozta helytelen megválasztása és alkalmazása folytán vagy önmagunk biusítsuk meg, vagy hogy másnével, de nem kevésbé nagy fontosságú és a nép életébe mélyen bevágó érdekeket sértünk meg és ez által beláthatatlan zavarokat vessük meg alapját a nélkül, hogy magyarosítási törekvésünknek legcélszerűbb eredményt remélhetnénk, a cél elérésére a felhasználni módokat és eszközöket legkisebb hasznát vehetnők.

Ily elvi tekintetnél fogva, mi vidékiek a kérdéses indítványt még annak idején egy a korszellem nyomása alatt álló, tán kis hírnév és dicsőség után áhítózt nyugtalan lélek jámbor óhajátának, az indítvány elfogadását a hangzatos irázis okozta első meglepetés kifolyásának, mindenesetre elhamarkodott, előre kellőképp meg nem fontolt határozatnak tartottuk; az ismeretes kérelem teljesítésének újbóli megsüregtetését pedig a magyarnak annyira sajátos opponáló természetéből tartjuk kimagyarozandónak; míg a püspöki választ, mely szerint a kérdés teljesítése még most korainak mondatik, de egyidejűleg az illető lelkeseknek belátására bizatuk, hogy az isteni tisztelet körül a magyar nyelv használatának az eddigénél több tört egegedjenek, teljesen korrektnek találjuk.

Hogy a városi képviselő-testület illető tagjai az indítványt megbeszélőzték, ezen még nem utóztunk volna meg, de hogy maga a tekintélyes testület a kérdéses indítványt el is fogadta, sőt hogy annak keresztülvitelét meg is sürgette, ez nagyon meglepett bennünket.

Tisztelettel kérjük ugyanis, Pécs város képviselő-testülete mily jogocmen érezte magát hivatva arra, hogy a tanító-egyház kizárólagos jogkörébe, az isteni tisztelet rendezésébe beavatkozzék? Tán a patronátus adta meg a jogocmetet? Ugy tudjuk, hogy a képviselő-testület kebleiben többen vannak, kik egyháztólant is tanultak és azért esodáljuk, hogy a szakavatatlant között nem találkozott egy sem, ki a szakavatatlant többséget az ő jogkörükhöz nem tartozó dolog természetéről föl nem világoztatta és ideikorán nem figyelmeztette, hogy hisz a városi képviselőnek, mint ilyennek a templomi isteni tisztelet rendezéséhez meg a nyelv dolgában is tulajdonképpen semmi köze sincs. A ki a kath. egyház jogtat elmeletel tisztában van, szives lesz nekünk megengedni, hogy a világi patronust ily beavatkozási jog soha meg nem illette, sem meg nem illel.

„Kérni szabad,“ mondja a közmondás. Am legyen. Csak hogy a kérő aztán maradjon is meg az öt megillető szer. pben és ne engedje magát annyira ragadtatni, hogy az erőszakos követelő álláspontjára helyezkedjék.

De eltekintve a dolog illetékességi oldalától, minket vidékieket nagyon meglepett a képviselő-testületnek a helyi viszonyok és tényleges állapotok ismeretében tanusított (vagy csak talán alkeltát?) ama tájékozatlansága, melyre az indítvány elfogadása, s különösen a m. é. dec. 29-iki magatartása után következtetni enged.

Uram! ha mi bizonyos helyen és bizonyos ügyben reformokat akarunk keresztül vinni, nem elég azt a hegyet és ügyet csak úgy messze tavasból egyes szakavatatlant nyilatkozatait és egyes újdonságok közleményei alapján in teoria tanulmányozni, hanem el kell faradnunk a hely színére, ott beható helyszíni vizsgálatot kell tartanunk, az ügyet pedig, melyet reformálni akarunk, az ő természetéhez képest minden oldalról komolyan meg kell hányunk, alaposan megismerünk és higgadtan megvárunk.

kellő pártolásban részeseül. Erre pedig szabad számítanunk olyan vállalatnál, mely elvegre is minden egyes polgárra csak hasznót hozhat s a város anyagi haladását célozza. Szabad azon hitben élnünk, hogy Pécsnek minden egyes polgára ép egy, mint törvényhatósága a város felvirágzását sziven hordja s a villamos átvitel kérdését lelkesedéssel fogja felkarolni s létesítését saját körében hathatósan elő fogja mozdítani.

E terv életbeléptetése a milyen nagyszerű, első tekintetre épen olyan vakmerőnek is tűnik fel. De a meheresség vadjá csakhamar eloszlik, mihelyt tisztába jövünk az erő fogalmával.

Mert hát mi is az az erő?

Akarat! Semmi más, csak vas akarat! Akarunk kell s városunkban olyan alkotás létesül, mely Pécs felvirágzásának leghatalmasabb forrása s történetében egy új korszak megkezdése lesz.

A terv kivételhez első sorban szükséges tájékozást szerezni az iránt, vajjon mily kiterjedések fog kezdetben örövendő? hány előfeszítet lehet már előre is számítani s mekkora leend a fogyasztás nagysága. Ennek megállapítása után az erőátvitel létesítése ügyében Pécs város törvényhatóságához határozott ajánlat fog tetetni, melynek elfogadása után a terv kivétel következik.

E végülő hátródkodó tisztelettel felmenteni, hogy aláírás ivatek bocsátottam ki, melyek egyikére, vagy másikára, a kinek akár moivitikus erőre, akár világítási célból villamos erőre netáni szüksége lesz, sziveskedjék becses nevét, a lámpák számát, illetőleg a moivitikus erő nagyságát feljegyezni. Magától érteődik, hogy ezen aláírás az illető tisztelet felre nézve semmi tekintetben kötelező erővel nem bír.

Aláírás iv a kereskedelmi kamara elnökségénél, az iparegyesület elnökségénél és Könyg Károly urnál van letelve.

Isten oltalma kísérje a jó szándéku művet s Pécs város művelt lakóinak támogatása vezesse diadalra. Hazafiai tisztelettel Veesey István.

Ugyanazért önkötl is, kik a város kegyurasága alatt levő plébániák templomaiból a német s horvát szót már most mindenáron kitiltani akarják, joggal elvártuk volna, hogy, mielőtt az indítvány tárgyalásába belebocsátóztak, előbb egy eszenben minden láma nélkül vasár és ünneppanokon el-ellátogattak volna az Isten házába, a bel- és budakülvárosi templomaiba és ott mind a magyar, mind az idegen ajku isteni tiszteletet alatt a hívóket összeolvastak volna.

E különben is keresztényi kötelességök teljesítése folytán nyert tapasztalatuk alapján mily hatalmas érvet szerezhetek volna kérelmök támogatására, ha elmondhatták volna: Ime kegyelmes püspök ur! mi Pécs város ez idő szerinti főispánja, polgármestere és képviselői mindannyian jó keresztények és Isten házában mindmennyian szorgalmas látogatók, saját szemekkel győződünk meg arról, hogy a városunk kegyurasága alatt álló plébániák templomaiban, különösen a belvárosban a német isteni tiszteletet alatt a mi pápjaink rendszeren a pusztá falaknak beszáznak, nincs hallgatóság egyik helyütt sem, legfőképp egy két átutazó „commis voyageur“ láttunk, míg a magyar isteni tiszteletet alatt mindkét templom mindig zsúfoltság tömve van.

Ha pedig ezen, a közügy érdekében is annyira kívánatos szorgalmas templomlátogatásai alkalmával épen az ellenkezőről győződnek meg és azon szomorú és öök indítványának időszerűsége ellen oly hangosan bizonyító tapasztalatra jutnának, hogy a dolog a nevezett templomokban épen megfordítva áll, vagyis, hogy a német és horvát isteni tiszteletet alatt rendszeren tekintélyes számú közönséget találunk, addig a magyar isteni tiszteletet alatt mindkét templom csak egy kong az ürességtől: már ezen egyetlen ténykörülményről fogva is kénytelenek lesznek velünk vidékiekkel együtt bevallani, hogy püspök a jelen viszonyok között soha bölesebb és hazafiasabb választ nem adhatott volna, mint egyházmegyénk ez idő szerinti főpásztora m. é. nov. 24-én kelt levelében és azért velünk együtt kérni fogják a város m. főispánját és polgármesterét, hogy a megsüregtető határozatot ne is expediljük hamarjában, hanem tartás vissza mindaddig, míg a most említett ténykörülmény meg nem változik; a mi előbb, mint gondolnók, sőt bannulatos gyorsasággal bekövetkeznek, ha Pécsen a magyar elem, mely most már kétségkívül a lakosság túlnyomó részét képezi és az összes értelmiséget magában foglalja, példájával mutatná meg a világnak és más ajku polgártársainak, hogy a magyar szót nemcsak a piacón és poharak között, hanem annak idején a szentegyházban is becsülni tudja és akarja. Ha a magyarok az ő individualis tekintélyökhöz és tekintélyes számarányukhoz képest oly szorgalmasan és tömegesen látogatnak vasár- és ünneppanokon a magyar isteni tiszteletet, mint a németek és horvátok az éveiket, úgy alig lehet kétségünk, hogy az ily épültes példa a még létező idegen elemeknek a magyarba való amalgamizálására rendkívül adós hatást gyakorolna és az idegen nyelvű isteni tiszteletet beszüntetésének lehetőségét nagyon szűtené.

A mi azonban Pécsen a bel- és budakülvárosban a templomlátogató közönség zömét és többségét, vagy legalább is egy jelentékeny részét németek és horvátok képezik, addig, bármennyire is mozduljon meg bennünk a hazafiai indulat, német és horvát isteni tiszteletet beszüntetésére okosan még gondolni sem merünk. A beszüntetés valóságos merénylet lenne Pécs lakossága jelentékeny részének lelkiismerete, vallásossága és hitélete ellen és egyes körökben formaszrinti lázadást, valóságos vallási fanatizmust idézne elő, melynek következményeirel mi legalább nem mernők elvállalni a felelősséget.

Vagy azt hiszik önk, hogy az a jó bosnyák nép az Augustinus-templomtól föl a Tettyéig és le a mérségető-kemenceig szó és tett nélkül tűrné meg, hogy az ő templomában, az ő nyári kormenetein stb. egyszerre bosnyák szót se halljon, se ne hallason? Az ily intézkedés valóságos lopórhányás volna a tűzbe, a túzességéről különben is ismeretes verbe.

Uram! ily uton ne erőltessék a dolgot, ez nem módja sem a magyarosításnak, sem a hazafiság gyakorlásának!

Azon beszédre pedig, „hogy Pécs városának ma már az idegeneket kivéve nem volna oly lakója, ki a magyar nyelvet nem bírná és az e nyelven tartott szónoklatokat tökéletesen nem értené“, röviden csak annyit jegyezz meg: „qui multum probat, nihil probat.“ Azt tartom, ezt a beszédet még az sem hitte el, a ki azt legelőször papírra tette.

Az igaz, annak var már egyháynyi esztendeje, hogy mi Pécsről elszármaztunk, de még mindig élénk emlékezetünkben maradt, mennyire kellett restelkednünk, hogy mind a német, mind a horvát nyelvet csak törve beszélhettük, midőn egyik vagy másik belvárosi vagy budavárosi törzsesaládhoz hivatalosak, vagy magunk jó szántóba ellátogattunk, de tömnik kellett e nyelveket, mert zengetes magyar nyelvünket nem értették volna meg. Tény, hogy a jelen század hetedik tizedének első felében meg meglehetősen nagy volt azon törzsesaládok száma, melyeknek tagjaival magyarul nem társaloghattunk.

Kérdeszük meg most a két plébánia ez idő szerinti lelkeszeit és ök ma is fognak megnevezni törzsesaládokat, melyek tagjai — mint szokás mondan — nem is hallanak magyarul és ezeket fognak esorolni, kik a magyar szónoklatokat nemcsak tökéletesen nem, de egyáltalán nem fognak megérteni.

Tudás és tudás, értés és értés között nagy különbség van. Megengedem, hogy az a pécs-belvárosi száreltett néme matróna ma már meg tud venni egy pár esibét a piacón és a budakülvárosi született bosnyák el tudja adni: a lovat a vásáron magyar nyelven, de hogy akár az egyik, akár a másik 2—3 negyed óráig tartó magyar szónoklatot megértsen, plane tökéletesen megértsen, azt határozottan tagadom, és szazat merek egy ellen tenni; hogy a fogadást megnyerem.

Azt is mondják, hogy mind a belváros, mind a budakülváros iskoláiban a tanítási nyelv már negyven év óta kizárólag a magyar, tehát az új nemzedéknek ez idő óta okvetlen meg kellett magyarosodnia.

Föltétlenül ez sem áll. Mi szivesen emelünk kalapot azon tényezőket előtt, kik a tanítás és nevelésnek kormányzójelölt ezeltől negyven évvel kezökben tartva mindket városrészben az iskolákat mintegy észrevétel nélkül söp módjával megmagyarosították és ez által a lassan, de biztosan haladó magyarosodás legszilárdabb alapját megvetették; de hogy az iskolák sem a belvárost, sem a külvárost eddigelé még teljesen meg nem magyarosították, a tények bizonyítják.

De menni fog ez is uraim, csak hallgassanak öök a bölcsen intézkedő főpásztor szavára és egyelőre tanítassanak be gyermekeikkel az iskolában egyházi énekeket, jártassák öket szorgalmatosan a templomba és ugyanott a betanított énekeket énekeljék el velök, és rövid idő alatt tapasztalni fogják, hogy céljukhoz óriási léptékek közeltek.

Csak ne erőltessék, ne erőszakoják kérem a dolgot, mert minden akció rendszeren reakcióit és a történet tanúbizonyossága szerint a kedélyek vallásos érzületének felháborítása igen keserű gyümölcsöket szokott teremni.

Pécs városa a hazafiság dolgában bátran megnyugodhatik eddig szerzett baberain, mert hízlelés nélkül legyen mondva, alig találunk az országban várost, mely hazafiságának és a nemzeti nyelv iránti lelkesülésének annyira ünnevbizonyosságát adta volna, mint épen Pécs az utolsó évtizedekben. És ha okos embernek eddig még nem jutott eszébe az ország fővárosának Budapestnek hazafiságát kétes szímben tüntetni fel azért, mert templomaiban az országban divó csaknem minden nyelven, sőt időnkint még külföldi nyelveken is tartatnak szónoklatok, úgy teljesen meg lehet nyugodva Baranyamegye székvárosa is, hogy okos ember soha meg nem fog ütközni azon, ha a pécsi papok a magyaroknak magyarul, a németeknek németül, a horvátoknak horvátul predikálnak, mert ezt minden okos ember a dolog természetében levőnek találja.*

Vidéki plébános.

— **A honvédelmi miniszter elrendelte az egész országban a lovak és kocsik összeírását.** A törvényhatóságokhoz intézett körrendeletében meghagyja, hogy az egyes városokban, községekben és a hozzátartozó pusztákon található összes lovakat, csikókat kocsikat és szekereket a megküldött kimutatás szerint írják össze s azt előbb járásonként, végül egészében összegezve, hozzá legkésőbb február hó végéig okvetlenül terjesszék fel. A lovak összeírásánál követlenül eljárásra nézve a miniszter megjegyzi, hogy teherhordó állatoknak csakis ama kicsi hegyi lovak tekinthetők, melyek a katonaság által kizárólag máihahordásra használhatók. — Ezenkívül az általános loletszámban az 1—4 éven alóli csikóknak is ben kell foglaltatni és különös rovat van arra, hogy az ily fiatal csikók száma is kijelöltesse. A lovak és kocsik mentességére nézve az 1882. év végén kiadott miniszteri rendelet ezuttal is irányadóul tekintendő. Végül a miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy illető közgeikeit az összeírások pontos foganatosítására és helyes szerkesztésére kellően utasítsák s ismétellen figyelemzet, hogy e munkilátokat a kitűzött határidőig okvetlenül terjesszék fel.

— **A magyar allampapírok új konverziója,** mint a „Magyar Pénzügy“ fővárosi tekintélyes pénzügyi szaklap közli, körülbelül következőleg fog végre hajtatni. A magyar vasuti kölcsön (maradjunk ennél a példánál) 15 frank kamatot hoz. A 4%-os magyar aranyjáradék névértékü 150 frtja szintén 15 frankot kamatozik, a magyar állam tehát a nélkül, hogy kamatterhet felemelne, minden egyes vasuti kölcsönkötvényért bibocsátat 150 frt névértékü aranyjáradékot. Ha az aranyjáradék például 108-ra emelkedik, akkor a névértékü 150 frt napi árfolyama 162, a magyar vasuti kölcsön alig tovább emelhető 152-ös árfolyamával szemben. Az aranyjáradék egyenértéke tehát a tőzsdén és minden bankházban 10 frttal több és e 10 frttal fognak osztozkodni a konvertálandó papír tulajdonosai, a magyar állam és a konvertáló csoport. Az oroszlátrésznek természetesen a magyar államnak kell jutnia, ha célját kölcsön nélkül, el akarja érni. Ehhez képest az állam megtart 6 frtot s 2—2 frtot ad a papír tulajdonosainak és a csoportnak. Ha e mivelet a magyar aranyjáradék 110-es árfolyama mellett hajtatik végre, mind a három fél nye emény-része felemelhető, ha ellenben az aranyjáradék 102-re vagy még mélyebbre esik, akkor a konverzió lehetetlenné válik, mert ez esetben sem az állam, sem a kötvény-tulajdonos, sem a csoportnak nem lehet előnye.

Farsang.

A **nögyelt táncestélye** szombaton oly sikerült mulatság volt, hogy ahhoz fogható alig képzelhető. Bájos hölgyközönség, (közűk feltűnően sok szép fiatal menyecske) előzőken házi asszonyok, tánczoim vagyó fiatal emberek, jó zene, feszelen jó kedv... vajjon lehetett volna-e más eredménye! A négyesek 36 pár táncolta. Ott voltak: Bartossághné, Koharitsné, Pinténné, Errethné, a két Egrnyé, Deceleváné, Szieberthné, Czvetkovicsné, Csenedsné, Bodóné, Girardiné, Litke Ilka, Dulánszky nővérek, Repich Giza, Ratkovich nő-

* Közljük e nyilatkozatot, nem mintha az egészében és irányában, elszatában a mi feltételeinknek megfelelően, hanem mivel az ügy nagyfontosságú megköveteli, hogy mentől több oldalról világoztassuk meg s egyébként is: programunkhoz híven városi, megyei s általában közérdeku dolgok megvitatásában szivesen nyujtunk alkalmat a vélemények nyilvánulására mit a jelen esetben nemcsak megtagadni nem akarunk, de sőt e közzét, tekintettel az iró egyéjsége és állására — ki egyházmegyénk jelesebb tagjai közé tartozik — kötelességünknek tartottuk. De midőn ezt tesztük, hivatkozva a mi álláspontunkra, mely sokaknak helyeslelvél találtunk s melyet már annak időjén teljes nyilvánosságú kitévezt, ismételt szükséglettelnek tartjuk, ki kell jelentenünk e cikk kapcsán: 1. hogy az indítványozók és a városi közgyűlés, kik a város templomaiban tisztán magyar isteni tiszteletet akarnak, hazafias kötelességet eszelkesznek s ezért nem gúnzt, de elismerést érdemelnek; 2. hogy bármi legyen is a canon-jogban, a város közönségére nézve sohasem lehet közönség az isteni tiszteletet nyelve és minden egyes polgarának, annál inkább pedig a közgyűlésnek kötelessége szavat felemleni és betöltesát érvényesíteni arra, hogy a lakosság a templomban se el ne geruzáltsassék, se el ne szlávostassék; 3. hogy igaz, a pap predikálhat a németeknek nemetül, a horvátoknak horvátul. De az is igaz, hogy ez állapot örökös igy nem marhadhat. Mert előn az idő, midőn az illető pap ugy fogja találni, hogy ő nem is németek, hanem es horvátoknak, hanem magyaroknak predikál nemetül az horvátok, amit nem hiszem, hogy egyházmegyénk csak egy tagja is helyes és megengedhető dolognak fogja találni. És ezen azért, mert ez az idő már nem messze van, míg egyrészt az erőszakos siettetést bátran melöltetjük, másrészt már most utját kell egyengetni az átváltó hatóságok valvettel működésével érhető el legakarsereben — erős meggyőződésünk, Szerben.

A ki kétségben van a felett,
 hogy a hirlopokban felhírt gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetnek írásába s kérje a „Betegbarát” című lapot. E könyveikben nemcsak a legjobbaknak bizonyult házszerket vannak részletesen ismertetve, hanem **betegségeiről szóló jelentések** is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű házszer is elegendő arra, hogy meg a látszólag gyönyörűen beteség is szerencsésen elhárítsa. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésre áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelmeztető könyvecské segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A lapot megküldése a megrendelőnek **költségébe nem kerül.**

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen,
 Eredem eredméllyel kintüntetett
Schulhof Károly Róbert
 manchesteri lakos által feltalált és

Szopiána-Szájszesz
 hatása:

1. Szopiána-szájszesz a száj- és orrnyereg (odvas vagy műfogak, dohányzás vagy bármely más okból eredő) minden bűzét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt fogíny s az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggátolja a fogok képződését, védi a fogak zománcát és óvja a fogtájás ellen.
3. A száj- és orrnyereg mindenemű súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, üdíti és pirostja a fogínyt és edzi a nyáshártyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fejő fog húsá párosépp. vízzel nem elegyített szájszeszsel megmedvesítetik.
5. Diphteritis és más torokbajoknáligen sikeres garárizáló szer.

Ára kicsinyben 1 üvegnek:
1 forint 05 krajczár o. é.
 Baktárak: *Sipőcz István* gyógyszerésznél Pécsen, *Tóth József* gyógyszerésznél Budapesten és minden nagyobb vidéki gyógyszerészetben. — *Biro János* gyógyszerész úrnál Kolozsváron.
 Főraktár:
Dr. Schulhof Adolf úrnál Pécsen.
 Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyekről elomutathatók.

Bérbeadási hirdetmény.

REGENYE község tulajdonát képező
3 szoba, konyha, szeszfőzde
2 kazán stb.,
 marha-istálló, mézszárszék, hus-, bor-
és szesz (pálinka) mérés
 (regale-jog),
három kerttel
1. évi február 1-én
 a helyszínén több évre
 nyilvános szóbeli árverés
 útján haszonbérbe ki fog adatni.

Pécsen.
Traub B. és társainál
 írásos kiírásban olvasni kézikönyvnek
**meghívók és bérbeadási-
 táncrendek**
 (Cottillonrend)
füzetang-jelvények,
A bál-i idegyre

625. sz.
 1887.

Árverési hirdetmény.

A tek. városi tanácsnak m. é. 11294. sz. a. alatt kelt határozata folytán ezennel közhírré teszem, miként a „Lámpás” nevű erdőrészen levő városi **homokkőbánya** f. é. május 10-től kezdve három egymásutáni évre, évi 100 frt bér kiküldtása mellett hivatalos helyiségemben (Városház II. emelet, 38. ajtó) folyó január hó 26-án d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverés és zárt ajánlati tárgyalás útján bérbe adatni fog.

Felhívotnak a bérleni szándékozók, miként a kiküldtési ár 10 százalékának megfelelő bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb e hó 25-én d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalnál nyújtják be, avagy ily bántpénzzel ellátva a nyilvános árlejtésen jelenjenek meg.

A részletes feltételek nálam a hivatalban a délelőtti hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Pécsen, 1887. jan. 23-án.
Jilly Alajos,
 városi tanácsos.

A pesti magyar kereskedelmi bank váltóüzlete
 Budapest, Dorottya-utca 1. sz.
 Alapított 1841-ben. — Részvénytőke 5 millió forint osztrák értékben.

Ajánl

Évenként 3 huzás!
 1887. évben főnyeremények:

Február 1-én: **100.000** forint osztr. ért.
 Június 1-én: **200.000** frt osztr. ért.
 December 1-én: **100.000** frt osztr. ért.

Eredeti sorsjegyek a napi árfolyamon. (Jel. 8 frt 75 kr.)
Igeny-3 sorsjegyre 24 havi részletben a 1.40 jegyek
5 sorsjegyre 24 havi részletben a 2.35
 azonnali játszasi joggal mar a legközelebbi 1887. február 1-en történő huzashoz.

Megrendelések legcélszerűbben postautalvány-nyal történnek.

Az amsterdami kiállítás arany-éremmel kitüntetett berlini gyártmányú Singer-féle varrógépek a világon.

Mintán ezen
Singer
varrógépek

kizárólag csak nálam kaphatók, továbbá minden létező faj, rakárómon levő **varrógépeimet** a n. é. közönség szives figyelmébe ajánlom.

Weidlinger Zsigmond
 Pécs, Széchenyi-tér 10-ik szám.

HOFFMANN KÁROLY
 asztalos-műhelye és bútorka-
 PÉCSÉNT, 0. POSTA-UTCA 12. SZ.

Mindenféle (saját gyártmányú) **politurkozott, fényezett és konyha-butorok,**
szőnyeges és vas-butorok,
tükrök és ablak függöny-tartók
 Thonet-féle hajlított fajú nád vagy fa-ülőkeji **székek eladása.**
 Teljes stíluszertu butorok, mindenféle asztalos munkák és javítások vállalatnak.
 Bútor-össomagolás és szállítás minden irányban.
Árjegyzékek ingyen kaphatók.

HIRDETMEY.

A „Pécs-baranyai központi takarékpénztár”
 1887. évi február hó 6-án d. e. 10 órakor saját helyiségében tartja **XIV. évi RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,**
 melyre a tez. részvényesek hivatkozással az alapszabályok 90. s 91. §§ ra*) tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai: 1) közgyűlési elnök megválasztása. — 2) a számadások megvies-gálása, a mérleg megáspitása és a nyeresemény felosztása. — 3) az igazgatóság és felügyelő-bizottság f. é. díjjának megállapítása. — 4) a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése s részvényes kijelölése.

Kelt Pécsen, 1887. évi január hó 20-án tartott igazgatósági ülésből.

Az igazgatóság.
 zöleg az intézeti pénztárnál betéteményezendők.

FAGYON.	Mérleg-számla.	TEHER.
Pénztári készlet	11102.67	Részvényalapítók . . . . .
Lezártított váltók	502161.85	30 százalék befizetéssel . . . . .
Előlegek kezi zálogra	6690.	Tartalékok . . . . .
Kölcsönök ingatlanokra	89172.38	60000. —
Értékpapírok	24208. —	9791.14
Ingatlanok utáni kamat dec. 31-ig	416.20	Különleges tartalékok:
Törzshaj	283.02	Értékpapírok után . . . . .
Felzserelvények 10% leírás után	180.94.85	7689.42
Leírásmentesek	16.9.39	Erzsbetétek . . . . .
Perköltség előleg	936.70. —	354.10
Ingatlan kölcsön kamat-hátraék	300. —	8018.52
Lezártított értékpapírok	154.23	Erzsbetétek . . . . .
Folyó számlák	5132.80	Nyugdíjalap . . . . .
	61183.81	817.08
		Hitelezeti biztositékek . . . . .
		3600. —
		Tiszti biztositékek . . . . .
		90270. —
		Különféle biztositékek . . . . .
		789149.93
		Takarékbetétek . . . . .
		133. —
		Fel nem vett osztalék . . . . .
		109.24
		Nyereseményes betétek után fel nem vett
		232.21
		Előre felvett házbér 1887-re . . . . .
		2789.21
		Átmeneti kamatok . . . . .
		11230.89
		Nyeresemény egyenlegül . . . . .
		979174.13

TARTOZIK	Nyeremény és veszteség-számla.	KÖVETEL
Kamatokért.		Kamatokért.
Takarékbetétek után frt 30.373.57	554.22	Változásiátások után frt 32175.72 . . . . .
Tartalékalap	216.06	403.02
Nyugdíjalap	31143.85	Kölcsönök . . . . .
Tiszti és szolgálatteljesítésért	525. —	6570.65
Lakbérért	1329.45	Folyó számlák . . . . .
Irodai és perköltségekért	200. —	1332.18
Felügyelő-bizottság tiszteletdíja	398. —	Külföldiek . . . . .
Naplóbiztosok tiszteletdíja	3037.35	14.34.37
Bétfelkamat utáni adóért	2614.52	Értékpapírok . . . . .
Törzshaj utáni adóért	1010.76	1058.32
. . . . .		42969.26
. . . . .		Nyeresemény-athozat 1885. évről . . . . .
. . . . .		1054.59
. . . . .		Törzshaj utáni jövedelemért . . . . .
. . . . .		13635.40
Leírásért.		
Felzserelvényeknél 10 százalék	179.93	
Egyenleg tiszta nyereseményül	11230.39	
	57659.25	

Pécsen, 1886. december 31-én.

Ludwig Karoly, pénztárnok.
Blauhorn Antal, ig. elnök.
Kohárts N. János, könyvelő.

Jelen mérleg-nyeresemény és veszteség-számlákat a szabályszerűen vezetett könyvekkel tételről-tételre összehasonlítván, azokat tökéletesen helyesnek találtuk.

Pécsen, 1887. évi január hó 18-án.

Az igazgatóság részéről kiküldött bizottság:

Varga Elek,
 Schönherr Mihály,
 Eizer János,
 Jusztus Lipót,

Krausz Simon,
 Sipőcz István,
 Heindlhofer József,
 Szeifritz Antal.

A felügyelő-bizottság:
 Aidinger János,
 Dulánszky Adolf,
 Ivánkovits István,
 Zavaros Péter.

NEUSTEIN-FELE cukrozott
SZT. ERZSEBET vertiszuló
LABDACSKOK.

Minden hasonló készítményekkel szemben előnyben kell részesíteni ezen labdacskokat, mentesek minden ártalmas anyagtól a legnagyobb eredményre felhasználva az altesti szervek betegségeinél könnyen bonyolult és vértisztító, egy gyógyszer sem kedvezőbb s emellett egészen ártatlanabb **székrekedéseket** leküzdési a legtöbb betegségeknek a biztos forrását a cukorralatott alkaja miatt még gyermekek is szívesen veszik. Ezen labdacskok egy igen megfizethető bizonyítványt nyert udvari tanácsos Pitha tanártól lettek kintüntetve.

Egy doboz 15 labdacskot tartalmaz 15 kr. Egy henger, mely 8 dobozt, tehát 120 labdacskot tartalmaz, ára csak 1 frt o. e.

O V A S! Minden doboz a melyen a cég: gyógyszerár zum heiligen Leopold nem áll és a hirtő obaldan ved. jegyünket nem kerülja, az hamisítvány, melynek megvételét a közönség óvatik. Igen ügyelni kell, hogy ne egy rossz, semmi eredményt nem bíró de epenséggel ártalmas készítményt kapjanak. Hirtőroztán kel kérti Neustein-féle Erzsébet labdacskokat: ezek a hirtőroztán és használati utasításán az itt látható aláírással vannak ellátva. — Főraktár: Breesche Apoth. "e zum heiligen Leopold" des Neustein Ph Belváros. Ect. der Planken und Spiegelgasse.
 Raktár Pécsen: Kovács, Sipőcz s Zsiga gyógyszerésztárban.

NEW-YORK
 Kizárólag kölcsönösségen alapuló biztosító-társaság.
 Alapított 1845-ben.
Biztosítéki alap 1886. január 1-én
350 millió frank.

Alapítása óta 1886. jan. 1-ig a New-York 222.9 2 kötvényt állított ki, biztosítván . . . 3,621,617.762 frkt
 Évi díjakban bevett 746,373.332
 Kamatokban bevett 179,309.454
 Szerződések es-dekességéért fizetett 228,008.072
 Nyeresim. és vásárlásokért fizetett 233,87.453

A „NEW-YORK”-nak Amerikán, Ázsián és Afrikán kívül Európában a következő fővárosokban vannak fiókjai:

BERLINBEN, LONDONBAN, BÉCSBEN, BRÜSSELBEN, KÖPENHÁGABAN, MADRIDBAN, PARISBAN, AMSTERDAMBAN,	RÓMABAN, TURINBAN, KRISTIANABAN, LISSZABONBAN, PETERVÁROTT, VEVEYBEN, STÖCKHOLM-AN, KOMSTANTINAPOLYBAN, BUDAPESTEN.
--	---

1070

A „NEW-YORK” életbiztosító-társaság tisztán kölcsönösségen alapul, nincsenek részvényesi, tehát az egész nyeresim e biztosítottak közt osztatik szét.

Pövebb felvilágosítással fordulhatni „NEW-YORK” magyarországi képviselőségéhez:
BUDAPESTEN, Nádor-utca 9-ik sz.